

poetes que construeixen propostes d'una gran intensitat llibre rere llibre, i aquest és un dels trets que ens fan destacar la poesia de Ricard Mirabete i, més concretament, el darrer recull que ha vist la llum, *Nuclear*.

L'encert del títol es fa evident a mesura que t'endinses en les seves pàgines. La poesia de Mirabete ens parla des d'una mirada integral que intenta aprofundir en les coses del seu món immediat seguint el pas del

temps i els seus efectes sobre l'entorn del poeta, però també s'eixampla per a reconèixer els paisatges propers que podrien no semblar al seu abast. Sorpren per la seva precisió a l'hora d'enfrontar-se a la poesia com a eina de coneixement, però sense oblidar com les paraules conformen també un fruit de delicats atzars.

Mirar la realitat des d'una postura poètica implica també aconseguir que el lector s'hi reconegui. En aquest

sentit, Mirabete és un dels poetes més destacats de la seva generació. El sentim proper i abastable, sense que per això deixi de fer-nos partícips de la seva recerca dels límits, que és, al capdavall, la millor proposta que ens pot fer la poesia. L'autor ens fa reconèixer la complexitat, ens ajuda a conèixer la complexitat, ens ajuda a viure-hi, com si fos la primera vegada que veiem el món. Una bona notícia, doncs, l'aparició d'un nou llibre, i tota la saviesa que conté.

Panorama de literatura infantil i juvenil

per Teresa Mañà

La venda de llibres, tal com indiquen les xifres dels llibreters, va a la baixa, però la producció més aviat sembla anar a l'alça, si més no en les èpoques prèvies a les festes nadalenques, quan redactem aquest panorama. Llibres de tota mena i, sobretot, llibres regal, llibres bonics i espectaculars, omplen taules i mobles d'exposició per fer-se visibles en aquesta immensa biblioteca. En el nostre panorama intentarem destacar aquelles publicacions infantils i juvenils que mereixen no passar desapercebudes.

Llibres premiats

Comencem amb els llibres premiats, que, com altres vegades, repeteixen noms d'un any a l'altre: Rubèn Montañá, Care Santos, Dolors Garcia Cornellà, David Cirici... són alguns dels autors que l'any anterior també van aconseguir un guardó. L'ofici dels veterans s'imposa, en tots aquests casos, a la imperícia dels novells, tot i que aquests també són reconeguts.

En els premis amb més tradició, el Folch i Torres i el Joaquim Ruyra, editats per La Galera, tots dos guanya-

dors van ser nous en el terreny de la literatura infantil, encara que amb aportacions molt diferents. El premi Josep Maria Folch i Torres va ser atorgat a Lluís Prats per *Hachiko. El gos que esperava*, una narració d'un fet conegut, sobretot per la versió que se'n va fer en una pel·lícula americana. La història de la fidelitat d'un gos que, quan l'amo es mor, segueix esperant-lo any rere any fins a la mort seria prou atractiva per a lectors infantils si fos nova, però aquesta versió novel·lada no aporta res de nou a l'esdeveniment. En canvi, el premi Joaquim Ruyra que Alejandro Palomas va guanyar amb *Un fill*, tot i no presentar una situació nova de partida —la relació d'un pare i un fill amb una mare absent—, acaba sent una novel·la que atrapa el lector. Narrada a través de les diferents veus protagonistes, aquesta novel·la ambiciosa —gairebé tres-centes pàgines, que és tot un repte quan no es tracta d'una novel·la fantàstica— manté prou bé l'interès malgrat que la solució de la intriga que planteja sigui prou previsible. És, però, una narració que pot plaure més als adults que als joves, que en són els destinataris naturals. Aquesta seria

l'única objecció que posaríem a aquesta obra emotiva i ben escrita. Caldrà esperar la resposta dels lectors.

El premi Guillem Cifre de Colonya, que editava La Galera, ha passat a mans de Barcanova, que publica el darrer premiat: *El pare és un tarambana*, de Xavier Vernetta, un altre escriptor ben conegut en l'àmbit de la literatura juvenil i que aquí narra amb prou humor les relacions d'un pare artista despistat amb la seva filla adolescent.

Barcanova també ha editat els títols que corresponen al seu tretzè premi. El juvenil ha estat per a *Diumente al matí, al peu del salze*, de Dolors Garcia i Cornellà, una novel·la que narra la trobada al cap de cinc anys d'una colla de joves i a partir de la qual l'autora teixeix una ben tramada teranyina d'intriga i sentiments. Per la seva banda, Rubèn Montañá ha obtingut el de literatura infantil amb *La botiga de les mascotes extraordinàries*, una faula d'humor i fantasia ben diferent de *La nena de l'arbre*, amb què va guanyar el Folch i Torres 2014. Tos dos premis es publiquen amb tapa dura, cosa que millora molt la presentació.

Els premis editats per Cruïlla van tenir un guanyador de llarga trajectòria a «El Vaixell de Vapor»: David Cirici, amb *El vol de l'oreneta*, protagonitzat per un nen de Mali adoptat que decideix tornar al seu país per retrobar una antiga amiga. Una barreja d'aventura i de poesia que es resol d'una manera prou eficaç i creïble per al lector. El premi juvenil, el Gran Angular, va recaure en *L'herència del vell pirata*, obra de Llorenç Capdevila, una novel·la que, situada en dos plans temporals, l'actual i la postguerra, recupera a través del noi protagonista la memòria històrica i, en concret, la figura dels maquis. Aquest professor de llengua i literatura de secundària no és cap nouvingut en aquest gènere i ha conreat tant la narrativa per a adults com la infantil.

Per a la franja de lectors joves, Fanbooks ha editat el darrer premi Ramon Muntaner, atorgat a *Romeu i Julieta (segona part)*, obra de Francesc Puigpelat, en què l'autor ens proposa una continuació de l'immortal drama amb els personatges convertits en morts vivents i no gaire amants, en un relat xocant i amb tocs d'humor. Aquest mateix autor ha merescut el premi de narrativa infantil Vicent Silvestre per *El nen que va xatejar amb Jack Sparrow*, publicat per Bromera, un relat protagonitzat per un jovenet que ens explica com li va canviar la vida haver guanyat un concurs que li donava dret a xatejar amb Johnny Depp. Una narració, construïda a base de diàlegs, que es llegeix amb facilitat.

Un altre guardó editat per Bromera és el premi Fun-

dació Bancaixa de Narrativa Juvenil, que va correspondre a la coneguda escriptora d'Alcoi Isabel-Clara Simó per la novel·la *Tzoè*. La història enigmàtica d'una nena trobada, que no parla cap llengua coneguda i que té virtuts guaridores, gaudeix d'un estil ben elaborat i d'un plantejament ple de força, però decep en la resolució del conflicte i el desenllaç final. D'aquesta editorial esperem llegir el premi Ciutat de Badalona de Narrativa Juvenil, atorgat a Manel Aljama Garcia per l'obra *Futur imperfecte*.

La collita de guardons valencians es tanca amb el premi Enric Valor de Narrativa Juvenil, editat per B ullent, *Moisès, estigues quiet*, de Lliris Picó, un relat protagonitzat per un noi hiperactiu, adoptat, que s'enamora. Una novel·la més d'adolescents amb la dosi necessària d'humor per a posar-hi la distància convenient.

El premi Edebé juvenil aquest cop va recaure en una obra que va ser editada en català i en castellà simultàniament, tot i que suposem que la seva primera versió era en català. Es tracta de *Mentida*, de Care Santos, en què l'autora aborda la delinqüència juvenil a partir de la relació per correu electrònic entre una noia a qui agrada llegir i un noi tancat en un centre de menors acusat d'assassinat. El relat, narrat en primera persona per cadascun dels protagonistes, es llegeix amb interès, però tot és una mica massa superficial i el missatge redemptor a través de la lectura sona una mica postís. En la categoria infantil va ser premiat *El signo prohibido*, de Rodolfo Muñoz, del qual també s'ha fet una edició en català.

Tanquem aquesta relació amb el premi Aurora Díaz-Plaja, l'únic premi per a un assaig sobre literatura infantil i juvenil catalana. Convocat per l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, té caràcter honorífic des que la Caixa del Penedès va retirar la subvenció i va desaparèixer. En aquesta convocatòria ha estat guardonat Miquel Desclot per l'article «Glossa i lectura d'alguns dels poemes de Joana Raspall», que va presentar al V Congrés de Literatura Infantil i Juvenil Catalana celebrat el setembre de 2014 i ha estat publicat dins les actes. El text és disponible en línia al web de l'associació.

Noves col·leccions

Malgrat aquesta crisi tan esmentada, algunes editorials amplien la seva oferta i sorgeixen noves col·leccions pensades, sobretot, perquè els adults comparteixin la lectura amb els infants.

L'editorial Fragmenta, especialitzada en assaig de llibre religiós, s'atreveix amb la col·lecció «Petit Frag-

menta» d'àlbums en castellà, català i portuguès, en la qual ha publicat tres títols: *Històries de Nasrudín*, en versió de Halil Bárcena i amb il·lustracions de Mariona Cabassa, recull deu contes breus plens d'humor d'aquest personatge que desconcerta per la seva innocència i la seva saviesa; *Respira*, escrit i dibuixat per Inès Castel-Branco, ofereix, a través d'un diàleg entre mare i fill, un recull d'exercicis il·lustrats que poden ajudar els més petits —i també els grans— a prendre consciència de la seva respiració i a crear un clima de relaxació i interiorització, i *Funàmbulus*, amb text d'Àlex Tovar i il·lustracions d'Àfrica Fanlo, molt més simbòlic, parteix de la metàfora de l'equilibrista que camina sobre una corda per parlar de les pors de la vida. Els llibres, que destaquen per la qualitat de la presentació —format gran apaïsat, tapa dura, guardes il·lustrades, pàgina generosa amb el text—, es dirigeixen a lectors de totes les edats, sobretot els contes de Nasrudín, que un nen a partir de set anys pot llegir sol. Els altres dos títols, però, requereixen la lectura acompanyada amb un l'adult, que podrà treure'n més profit amb la guia que inclou cada llibre.

«Contes en 5', 10' o 15'» és una proposta de l'editorial Edebé. Es tracta de contes breus per a llegir en veu alta en virtut del temps disponible i de l'edat de l'oient i que, a més, presenten el text en lletra d'impremta, lletra lligada i lletra de pal. *El gos d'en Samuel* i *Perquè ho dic jo!*, tots dos amb text i il·lustració de Gabriela Rubio, i *Qui ho sap tot de la família de l'Artur?*, de Stefanie Pfeil, són els tres primers títols, un per a cada fracció de temps. «Rodolins, rodolins», de l'editorial Barcanova, és una col·lecció per a facilitar l'aprenentatge de la lectura amb imatges que combinen fotografies i il·lustracions, com podem veure en els primers títols: *Els oficis*, de Mercè Galí, i *Animals salvatges*, de Núria Feijó. Pere Martí ha creat els rodolins que estan impresos amb lletra de pal i lletra lligada.

L'editorial Combel presenta la col·lecció «La cirera», pensada per a prelectors, amb textos breus de Mar Benegas. *Nyam, nyam* és el primer títol, dibuixat per Mar Cabrol i dedicat al menjar, i el segueixen *Li posem un bon bigoti*, amb il·lustracions de Lalalimola, per a conèixer les parts del cos, i *Deu esquiroles* imaginats per Laurence Jammes per a treballar els nombres. El llibre inclou un CD per a escoltar el conte amb música. De la mateixa editorial, arriba una nova col·lecció de llibres d'activitats, «Benvingudes, estacions!», quatre títols dedicats a les diferents èpoques de l'any, plens de propostes sorgides de la imaginació d'Àngels Navarro i amb les il·lustracions de Carme Queralt. També els infants

trobaran tota mena d'activitats a *La tardor de la Kira* (Sd·edicions), un dels títols de sèrie de quaderns sobre les quatre estacions de l'any creats per Alba Garcia.

Si treure una col·lecció nova no deixa de ser agosarat, encara ho és més el projecte d'editar una nova revista infantil. «Pipiripip magazine», revista manresana per a infants de 0 a 10 anys, va veure la llum aquest maig passat per obra d'un grup d'il·lustradors i escriptors. La revista es pot adquirir en paper i en digital a través del web i també es troba en algunes biblioteques públiques. «Pipiripip» se suma a l'escassa oferta de publicacions periòdiques per a infants, reduïdes al «Piu Piu» (PAM) i el «Tatano», el petit de «Cavall Fort».

Tria de novetats

En les dates en què redactem aquest panorama, els llibres de regal i de temes relacionats amb les festes nadalenques comencen a omplir els espais. Un bon obsequi per als petits és qualsevol títol de Babar, l'elefantet creat per Jean de Brunhoff. Podem escollir el volum *Babar. Totes les històries* de l'editorial Blackie Books, que ha recollit en un sol llibre totes les històries publicades, i alguns textos inèdits, acompanyades d'un pròleg de Maurice Sendak, o també *Babar i el Papà Noel*, en la col·lecció «Nandibú» de l'editorial Pagès, un títol molt apropiat per a les festes.

Entre els contes basats en algun motiu de les festes, recomanem *Gaspara, la reina d'Orient* (Publicacions de l'Abadia de Montserrat), una original història escrita per Montse Ginesta sobre un gosset que narra com la nit de Reis ajuda la reina Gaspara a repartir regals. El llibre, de tapa dura i format gran, té unes delicades il·lustracions de Jordi Vila i és un preciós llibre de regal. També les neules poden ser motiu d'un conte nadalenc: *Els arrugats, quina troballa més dolça* (La Galera) és la història d'unes neules que no surten bé al protagonista, però que tindran molt èxit. El conte, escrit per Carles Capdevila i dibuixat per Vero Cendoya, ha estat editat a benefici de l'Associació Alba, que treballa a favor de la integració de persones discapacitades. I encara hi podem afegir *El concert de Nadal* (Barcanova), escrit per Estel Marín amb il·lustracions de Jorge del Corral, i *La carta als Reis* (Cruïlla), explicat amb rodolins per Antoni Dalmases i dibuixat per Laura Miyashiro.

Als més petits de segur que els sorprendrà i agradarà *Imatgiari* (Barcanova), d'Àngels Navarro, un llibre de format singular —llarg, estret i apaïsat— amb imatges i paraules per a jugar i compartir amb els adults. Els lectors més actius podran desenvolupar la seva imaginació amb el llibre de Marta Altés *Ets un artista*

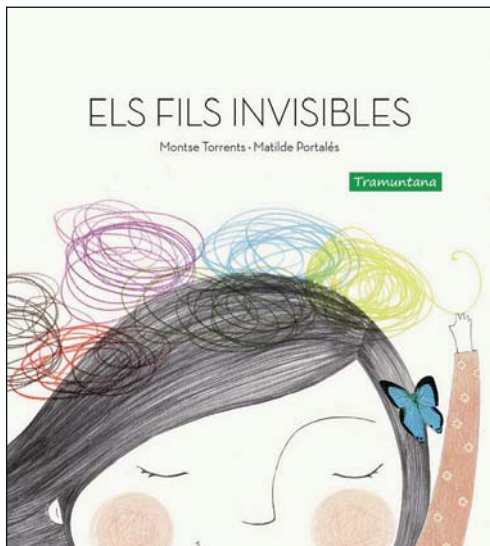
(Blackie Books), una invitació a desenvolupar la creativitat en la línia de *Sóc un artista* de la mateixa editorial i autora.

Els àlbums també poden convertir-se en un bon obsequi per a lectors de totes les edats. *De quin color és un petó?* (Animallibres) és un dels títols més recomanables. A partir de la simpàtica idea que dona títol al llibre, Rocio Bonilla, autora del text i de les il·lustracions, compon un text imaginatiu i divertit protagonitzat per una petita que vol trobar un color per a dibuixar un petó. El fet que el llibre s'hagi editat en format d'àlbum li proporciona un valor afegit. Un altre àlbum recomanable és el primer text que el novel·lista Jaume Cabré ha escrit per al seu nét. Es tracta d'*En Pere i el bosc* (Estrella Polar), un conte iniciàtic, il·lustrat per Júlia Sardà, protagonitzat pel petit Pere, el qual, darrere del seu camió de bombers, s'endinsarà al bosc i hi trobarà una munió d'animals que li explicaran la vida i l'ajudaran a conèixer-se.

Afegim a la relació dos títols que són novetat, però

que no són nous. *La cançó de les balances* (Takatuka), la cançó escrita per Josep Maria Carandell i composta i cantada per Ovidi Montllor, s'ha convertit en un conte infantil per obra d'Alba Salvador amb les encertades il·lustracions d'Ignasi Blanc. L'edició inclou la partitura. L'altre títol és una recuperació que, malgrat els anys, manté tot el seu valor i aposta per la paraula com un instrument d'entesa. Es tracta del conte de la pedagoga Marta Mata *El país de les cent paraules* (Pagès, «Nandibú»), editat per primer cop el 1981 i que ara ens arriba amb noves il·lustracions de Carme Solé.

Altres títols, amb tapa tova i format més reduït, potser no són tan seductors a la vista, però constitueixen igualment una bona oferta de lectura per a lectors inicials. Destaquem *Que vénen els gegants!* (Cruïlla), d'Antoni Dalmasas, el conte d'un nen que té por dels gegants explicat amb rodolins, imprès amb lletra manuscrita i amb dibuixos de Marta Altès; *Un drac al jardí* (Animallibres), dins la col·lecció «Les bestioles al jardí», en què Gemma Armengol i l'il·lustrador Òscar

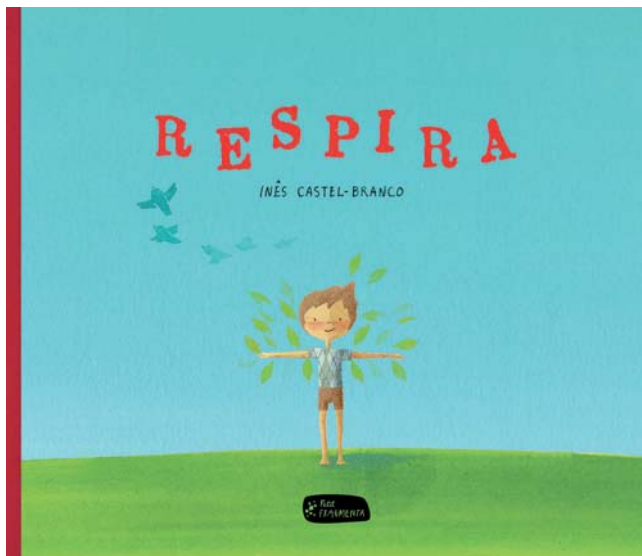

Julve ens ofereixen un conte entenedor i divertit d'un drac que devora llibres; *Ha passat el circ* (Baula), un nou conte de Joaquim Carbó amb dibuixos de Júlia Sardà protagonitzat per uns micots que volen salvar el circ que ningú va a veure i que provoca el somriure. Entre els contes clàssics, apuntem la versió de *La ventafocs*, a càrrec de Miquel Desclot i amb dibuixos de Mercè Canals, i *Ton i Guida*, amb adaptació i il·lustracions de Montse Ginesta, totes dues editades per les Publicacions de l'Abadia de Montserrat. El text, presentat amb lletra de pal, és curt i rimat per a facilitar la lectura als primers lectors.

Per als lectors més entrenats, destaquem en aquesta selecció narracions amb format de llibre de butxaca en què les il·lustracions ja no hi tenen tant pes. Martí Gironell, escriptor conegut per les seves novel·les històriques, debuta en el camp de la literatura infantil amb *El nen dibuixat* (La Galera), la història d'un nen que, apassionat pels contes, es queda a viure en un. La lletra manuscrita i els dibuixos de Pedro Rodríguez el fan molt apte per a primers lectors. Jaume Cella, amb les il·lustracions d'Anna Mongay, publica *Bona nit, Pol* (Cruïlla), una llarga conversa d'amics dins d'una tenda de campanya, un relat tan íntim i proper com sap fer-ho sempre aquest escriptor. Els *Tres colps en la nit* (Bromera), de Pasqual Alapont, són tres cops que se senten abans que algú mori. Amb aquest pretext, l'autor tracta la mort fins i tot amb un cert humor al qual ajuden els dibuixos de Javier Lacasta. Anna Cros, que es va iniciar en el terreny de la literatura infantil amb *El misteri dels ogres golafres* (Barcanova, 2002), coescrit amb Salvador

Comellas, ens convida a conèixer *Les meduses presumides* (Cruïlla), unes meduses que han segrestat l'avi de la Marta, la protagonista; una narració que pren com a punt de partida la típica (i real) relació d'avi i néta per a passar a desenvolupar una història de fantasia que les il·lustracions de Valentí Gubianes fan radiant com un dia d'estiu, el dia en què passa l'aventura. Xavier Castanyer, responsable del text, i Pep Brocal, d'unes esbojarrades il·lustracions, ens proposen un nou títol de novel·la gràfica (així ho classifica l'editorial) per a lectors a partir de vuit anys: *El bandoler de la corona* (Publicacions de l'Abadia de Montserrat) té aventures ximpls, diàlegs dins de bafarades i canvis tipogràfics, i resulta de molt bon llegir per a lectors a partir de vuit anys. Tot un altre to té *Fils i tisores* (Animallibres), un llibre preciós, ple de tendresa i d'emocions, que ens parla dels lligams invisibles que hi ha entre mares i fills. Escrit per Ricardo Alcántara, gràcies als dibuixos de Rebeca Luciani podia haver estat un gran àlbum.

La poesia segueix present en l'oferta infantil amb diferents propostes. *Cançons del meu entorn* (Baula) és un recull de composicions de Jaume Barri sobre situacions quotidianes de la vida dels infants. Les cançons s'acompanyen de les il·lustracions de Francesc Rovira, expressives i amables. *29 poemes per al dia i un per a la nit* (Bromera) és un nou lliurament de la parella Carles Cano a les lletres i Paco Giménez a les imatges que demostra el bon fer d'ambdós. Carles Cano crea endevinalles, poemes suggeridors, i demostra el seu bon ofici en les poesies «a la manera de», en què homenatja Estellés, Salvat-Papasseit o altres poetes sense desmerèi-

xer. A *El meu nom és un poema* (Bromera), Mercè Viana i Carme Miquel creen poemes a partir dels acròstics de noms propis. El conjunt amb dibuixos de Toni Cabo és entretingut i correcte.

Els llibres d'endevinalles poden interessar tant els lectors individuals com el professorat. Dues recents novetats són: *Endevinalles* (Baula), escrites en vers per Pere Martí i il·lustrades per Núria Feijoó, i *Miniendevinalles* (Cruïlla), un recull de més de 250 que ens proposa Salvador Comellas, totes enginyoses i amb diferent grau de dificultat i en una edició il·lustrada per Cristina Picazo que mereixeria una millor maquetació.

Les novel·les d'autors catalans per a joves defugen els mons fantàstics i es concentren més aviat en narracions d'intriga protagonitzades per joves. Una de les que més ens ha atrapat és *La mirada indiscreta* (Bambú), d'Àngel Burgas, una intriga en què, igual que a la pel·lícula *La finestra indiscreta* de Hitchcock, de qui mig pren el títol, un veí xafarder descobreix el que no hauria de conèixer. Narrada amb bon ritme, tot i algunes petites trampes és una novel·la que funciona. Gisela Pou, amb *La noia de la mitjanit* (Edebé), ens proposa una doble història ben construïda i ben tramada: d'una banda, la del passat, la història d'una tastadora de menjar del Führer alemany, i de l'altra, la del present, en què la protagonista, néta d'algú que havia conegut aquella tastadora, va a buscar-la. Potser hi sobren tòpics de novel·la juvenil —enamoraments, trencaments...—, però manté prou bé l'interès.

Arturo Padilla, amb dos títols, ens embolica en aventures: *Ombres a la foscor* (Estrella Polar), una ex-

cursió a la muntanya protagonitzada per sis joves que es converteix en un malson amb una arrencada que promet i no decep, i *Despertant la ira del faraó* (Ani-mallibres), amb misteris arqueològics. Josep Lorman se suma a l'oferta d'intrigues i ambicions amb *El fil del funàmbul* (Barcanova), sobre el tràfic d'esclaus al llarg del segle XIX.

Llibres de divulgació i llibres educatius

Els llibres de divulgació per a infants, que expliquen coneixements a partir d'un conte, solen ser una bona opció per a nens curiosos. En presentem una selecció dedicada a diferents temes. A *En Lluís i el senyor Kandinsky* (Edebé), il·lustrat per Òscar Julve, els lectors aprendran com dur una vida més saludable amb els consells que els germans Gasol i Roca donen a en Lluís i el seu gos amb nom de pintor. *Menja'ns a l'estiu: de casa i quan toca!* (Barcanova) és un dels quatre volums creats per Joan Antoja i Anna Matas dedicats a fomentar els aliments de temporada. Cada un dels títols està dedicat a una estació i per a cada temporada s'hi proposen receptes, consells sobre com cultivar els productes i, fins i tot, frases fetes o refranys que hi tenen a veure. *La verema. En Ciscu de can Garnatxa i el raïm misteriós* (El cep i la nansa) és el tercer títol de la il·lustradora Eva Sans i de l'escriptora Montserrat Balada de la col·lecció «Festa va!», que en aquest cas explica en què consisteix la collita del raïm i el procés del vi. El conte, amb un quadern de fitxes i activitats, té una clara voluntat didàctica. De menjar, però des d'una altra perspectiva, també tracta *Paraules de menjar i beure* (Barcanova), un recull de mots, frases fetes i maneres de dir sobre el menjar i el beure que es troben en desús reunides per Joaquim Carbó i il·lustrades per Teresa Martí.

En el terreny de la ciència, la col·lecció «El sistema solar» (Edebé), amb els títols *El cel*, *La terra*, *La lluna* i *El sol*, creats per Núria Roca i Carol Isern i amb dibuixos de Rocío Bonilla, és un conjunt de llibres de coneixements amb dos protagonistes, l'Oliver i l'Alice, que plantegen preguntes sobre els astres. La col·lecció inclou activitats i guia per als adults. *Mirant el cel* (La Galera) és un llibre sobre meteorologia per a lectors inicials. La meteoròloga Mònica Usart fa una presentació dels fenòmens meteorològics al llarg de l'any d'una manera molt elemental. Les il·lustracions de Roser Calafell alleugereixen la pàgina i hi donen un to divertit.

Joaquim Noguero és l'autor dels textos d'un llibre de divulgació d'art, *La ciutat modernista* (Comanegra), un volum que il·lustra l'artista barcelonina Mar Cerdà i que dona a conèixer als lectors de totes les edats els

emblemes del Modernisme. Per als lectors adolescents, Joan Antoni Melé, president del Triodos Banc, conegut com a banca ètica, intenta, a *L'economia explicada als joves* (Entramat), mostrar com l'economia no és una cosa abstracta, sinó una relació entre persones, i ho aconsegueix amb una combinació equilibrada de didàctica i reflexió.

Un altre gènere editorial que inunda cada cop més les prestatgeries és el dels llibres educatius, aquells llibres que per mitjà d'un conte intenten ensenyar o ajudar els nens a entendre millor el que els passa —llibres sobre les emocions— i a entendre les coses negatives que passen (la mort, les guerres...) o aquelles que poden viure negativament (naixement d'un germà). *Tristània imperial* (Babulinka Books), de Jaume Copons i amb il·lustracions de Liliana Fortuny, una fantasia en què els dolents volen envair-ho tot de tristesa amb una poció màgica, té com a finalitat educar les emocions; *Més enllà del bosc* (Comanegra), il·lustrada per M. Carmen Fortuño Alós i amb text d'Àngels Consuegra, és un conte que ajuda a entendre la mort i fer el dol; *Tu i jo. El conte més bonic del món* (Combel), creat per Elisenda Roca i dibuixat per Guridi, és un àlbum per a compartir l'alegria de tenir un germà o una germana i una manera d'intentar despistar la gelosia.

Alguns títols infantils tenen la voluntat d'ajudar a reflexionar. És l'objectiu d'*Els fils invisibles* (Tramuntana), una proposta de Montse Torrents i Matilde Portalés que ens parla dels fils que et connecten amb les persones que estimes, les persones amb qui t'ho passes bé... O de *Quantes arrels de gerd necessites per ser feliç?* (Comanegra), una faula totalment actual en la qual Montse Junyent, ajudada per les imatges de Pep Boatella, intenta explicar que la felicitat no és posseir. També David Nel·lo, amb la narració *Quim, el nen que no volia ser res* (Arcadia), defensa com ser un mateix a partir del relat d'un nen que es limita a estar, sense decidir fer res. És una proposta curiosa que les il·lustracions de Jordi Vila fan encara més intimista.

De famílies n'hi ha de moltes menes i és bo que els llibres per a infants en mostrin la diversitat. A *La Laura té dues mares* (Bellaterra), Yolanda Fitó, amb la col·laboració de Mabel Pierola en les il·lustracions, convida els petits lectors a conèixer la varietat de situacions familiars en què els nens i les nenes viuen i creixen. El llibre és, sobretot, un recurs pedagògic.

Efemèrides

En el capítol de les efemèrides cal esmentar l'Any Lull. Arran de la commemoració del set-cents aniversari de

la mort de filòsof Ramon Llull (1232-1316) s'han publicat adaptacions per al públic juvenil d'*El llibre de les bèsties*. Santillana ha apostat per una adaptació a càrrec de Laura Borràs, molt apropiada per a l'ESO, que ha il·lustrat Pilarín Bayés amb la traça i l'humor coneguts, però que infantilitza excessivament la proposta. En canvi, l'edició de Bromera, que ha optat per una adaptació un xic més infantil escrita per Teresa Broseta i il·lustrada per Miquel Àngel Giner, resulta més apropiada per al públic destinatari. Per als joves i el públic adult, tenim una edició molt acurada de l'editorial Proa, a càrrec de Miquel Desclot i il·lustrada per Perico Pastor, una versió excel·lent de text i imatge que presenta acarats el text antic i el nou. I per a donar a conèixer el filòsof als més petits suggerim la biografia *Ramon Llull* (Publicacions de l'Abadia de Montserrat) de la col·lecció «Sabies qui?», en què Albert Soler, ajudat per les il·lustracions de Sebastià Serra, explica amb un text molt elemental qui era Llull.

En els obituaris volem recordar Henning Mankell (1948-2015), mort l'octubre passat, una de les veus més personals de la literatura infantil i de l'obra del qual en aquest gènere gairebé ningú no ha fet esment, eclipsat pel protagonista Kurt Wallander de les seves novel·les policiaques. D'aquest autor recomanem la lectura de la sèrie formada per les novel·les *El gos que corria cap a un estel*, *Les ombres creixen al capvespre*, *El noi que dormia a la neu* i *Viatge a la fi del món*, editades per Columna en llengua catalana. Totes tenen per protagonista el mateix adolescent, que es fa gran al llarg dels diferents volums en un món adult gens condescendent i ple de tensions. Absolutament imprescindibles per a recordar que les novel·les juvenils no són només històries d'estudiants d'institut preocupats per si ell o ella els fa cas.

L'estiu passat va morir la veterana escriptora madrilenya Montserrat del Amo a vuitanta-set anys. Del Amo, guanyadora del Premio Nacional de Literatura Infantil y Juvenil l'any 1980 amb l'obra *El nudo* (Joventut, 1979), il·lustrada per la també veterana dibuixant Maria Rius, era autora d'una dilatada obra tant de narrativa com de poesia i teatre. En català, a més de la traducció de la narració premiada, tenia editada l'obra de teatre *Esclops i taronges* (La Galera, 1972) i *La Nuri i el seu gat* (Joventut, 1970).